

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 8. Principium 8. Actus agentium non operantur ultra eorum intentionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

§. VIII.

PRINCIPIUM VIII.

Actus Agentium non operantur ultra eorum intentionem.

Sensus.

Hoc est, si ad bonitatem vel malitiam, vel essentiam alius actus requiritur intentio ipsius Operantis, non potest de bonitate vel malitia plus illi adscribi, quam quantum per suam intentionem appetere voluit.

Authoritas.

Desumptum est ex le. Non omnis. ff. Si certum petetur. approbat illud Barbosa axiom. 12. cum communi aliorum.

Ratio.

Quia actus non potest subsistere sine substantia, ut colligitur ex cap. Tua nos. 26. de Sponsal. ergo cum ad substantiam actus etiam ipsam intentionem requiri supponatur, non potest maiorem valorem fortiri, quam quousque se Intentio extendit.

Praxis.

Deducitur 1. Eum, qui die jejunii delectatur esu carnis, imaginariè tantum, non violare jejunium, nec peccare, cum præceptum positivum per se non extendatur ad carnem interios, hic meritò locum habet principium adductum, ut docent Diana p. 1. tr. 9. ref. 37. Laym. & alii.

Deducitur 2. Sacerdotem non consecrare Hostiam, quæ sacrificio intra corporale posita est, uti docent Coninck. 3. 74. a. 2. du. 3. & alii apud & cum Busenb. l. 6. tr. 3. c. 1. c. 2.

Deducitur 3. Eum, qui Verbo tenus promittit Puellæ matrimonium, non habens animum sese obligandi, probatur non obligari ex iustitia, quia jus non confertur solis verbis, sed maxime voluntate & intentione, quâ quis jus, quod abdicare intendit; obligari tamen ex fidelitate, quia nullius potestate est verbis externis promittere, & nolle se obligare ex virtute fidelitatis ad promissa reddenda. uti docet

§. IX.

PRINCIPIUM IX.

Voluntas pro opere reputatur.

Sensus.

Hoc est, quando aliquis reipsa habet voluntatem
cem aliquod opus faciendi, tum, etsi ab eo perficiendo
tra voluntatem suam impediatur, perinde apud DEVM
miabitur aut punietur, ac si opus ipsum præstitisset; nisi
cialis in ipso opere ponendo difficultas superanda sit, quæ
quam speciale à DEO præmium promissum sit, uti in Marty-
rio videre est, ubi utique Laureolam Martyrum non obtine-
bit, qui solum habuit desiderium, licet efficax, sanguinem
pro Christo fundendi.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura Matth. 5. ubi Christus
xit: *Omnis, qui videris mulierem ad concupiscendam eam, non
mochatus est eam in corde suo.* Estque conforme communi
ri Theologorum sententiæ neganti per actum externum
geri moralitatem actus. Imò etiam in Foro externo locum
eam habere colligitur ex le. Si quis. C. de Episc. Item ex le
Is. 7. C. ad le. Corn. de Sicariis; eamque communiter docen-
ri à Doctoribus, testatur Schneidewein l. 4. tit. 1. §. Sed et
n. 7. ubi tamen ex Baldo notar, istam regulam quidem de
gore Juris veram esse, sed per consuetudinem non observari.

Ratio.

Quia cum tota libertas agentis circa actum inter-
præcipue versetur, hoc ipso etiam moralitas tota in ipso
dere censetur; unde hic præcipue locum habere videtur
ctum illud le. In convent. 219. de verb. sign. Voluntas
omnibus dominatur.

Praxis.

Hinc deducitur r. Eum, qui voluntariè consentit
ctum luxuriosum, si occasionem haberet, coram DEO